

LBRIS

We know  
books

TONY  
ESTRUCH

# GENIOTIPUL

DESCOPERĂ  
GENIUL  
CARE ZACE  
ÎN TINE

AUTOCUNOAȘTERE

TRADUCERE:  
VIFOR ROTAR

  
EDITURA  
**CREATOR**  
BRAȘOV, 2023

# CUPRINS

PROLOG: <i>Călătorie spre centrul talentului</i> .....	13
CE SUNT GENIOTIPURILE? .....	17

## CELE **NOUĂ** GENIOTIPURI

### **01. INFINITUL**

DEZVĂLUIREA DE NOI DRUMURI .....	25
EFFECTUL PYGMALION .....	26
DEZVOLTAREA INFINITULUI.....	28
„ȘTIU”: UMBRA INFINITULUI .....	31
CÂTEVA INFINITURI CELEBRE.....	31

#### **TEST DE RECUNOAȘTERE**

### **02. PĂTRATUL**

PRAGMATISM ȘI LOGICĂ.....	35
ORDINE ȘI PROGRES .....	36
DEZVOLTAREA PĂTRATULUI .....	38
TIRANIA INTELECTULUI: UMBRA PĂTRATULUI .....	40
CÂTEVA PĂTRATE CELEBRE.....	41

#### **TEST DE RECUNOAȘTERE**

**03. ELIPSA**

FĂURITOR DE VISE.....	45
CONCILIEREA CELOR DOUĂ LUMI .....	46
DEZVOLTAREA ELIPSEI .....	48
VERTIJ ȘI DEZECHILIBRU: UMBRA ELIPSEI .....	50
CÂTEVA ELIPSE CELEBRE .....	52

**TEST DE RECUNOAȘTERE****04. TRIUNGHIUL**

ARTA VÂNZĂRII ȘI A EMPATIEI .....	57
VALOAREA ASERTIVITĂȚII .....	58
DEZVOLTAREA TRIUNGHIULUI.....	60
MANIPULAREA SUPRAVIEȚUITORULUI: UMBRA TRIUNGHIULUI .....	62
CÂTEVA TRIUNGHIURI CELEBRE .....	62

**TEST DE RECUNOAȘTERE****05. CERCUL**

IUBIRE NECONDIȚIONATĂ .....	67
NU TE FACE PREȘ.....	69
DEZVOLTAREA CERCULUI.....	70
UN CAZ DE MANUAL: NELSON MANDELA .....	71
VICTIMIZAREA ȘI „SĂRACUL DE MINE”: UMBRA CERCULUI .....	72
CÂTEVA CERURI CELEBRE .....	74

**TEST DE RECUNOAȘTERE****06. DREPTUNGHIUL**

EFORT ȘI PERSEVERENȚĂ .....	79
FERICIREA SIMPLITĂȚII.....	80
DEZVOLTAREA DREPTUNGHIULUI.....	82

MONOTONIA COMODITĂȚII: UMBRA DREPTUNGHIULUI .....	83
CÂTEVA DREPTUNGHIURI .....	83
<b>TEST DE RECUNOAȘTERE</b>	

## **07. PENTAGONUL**

A ÎNGRIJI ȘI A VINDECA .....	87
VOCAȚIE, COMPASIUNE ȘI PASIUNE .....	88
DEZVOLTAREA PENTAGONULUI .....	90
NEGLIJAREA VIEȚII: UMBRA PENTAGONULUI ...	92
CÂTEVA PENTAGOANE CELEBRE .....	93
<b>TEST DE RECUNOAȘTERE</b>	

## **08. ROMBUL**

CUPRINDEREA TRANSCENDENTULUI.....	97
UN COPIL APARTE.....	98
DEZVOLTAREA ROMBULUI.....	100
DIFICULTATEA DE A INTRA ÎN RÂNDUL LUMII: UMBRA ROMBULUI .....	102
CÂTEVA ROMBURI CELEBRE .....	103
<b>TEST DE RECUNOAȘTERE</b>	

## **09. STEAUA**

TALENT LA SUPERLATIV.....	107
DE CEALALTĂ PARTE A FRICII.....	108
DEZVOLTAREA STELEI .....	109
SINGURĂTATE ȘI DISTRUGERE: UMBRA STELEI ..	111
CÂTEVA STELE CELEBRE.....	112
<b>TEST DE RECUNOAȘTERE</b>	
ÎN LEGĂTURĂ CU TESTUL CLINIC .....	116

DEZLĂNȚUIE-ȚI **GENIUL**

<b>10.</b>	CUM SĂ-ȚI TREZEȘTI GENIALITATEA .....	119
	EVRIKA! .....	122
	CREATIVITATEA COTIDIANĂ .....	123
	NIVELURILE DE CREATIVITATE .....	124
	PUTEREA IMAGINAȚIEI .....	126
	„IMAGINAȚIA ESTE MAI IMPORTANTĂ DECÂT CUNOAȘTEREA” .....	128
	<i>MABUI</i> : ESENȚA TA CA PERSOANĂ.....	128
	NU SUNTEM ROBOȚI.....	129
	MUZICA FERICIRII.....	131
	ORIGINEA GENIOTIPURILOR.....	133
	NĂSCUȚI PENTRU A FACE DIFERENȚA.....	135
	ÎNDRĂZNEALA DE A ÎNCEPE .....	136
	FRICA CELORLALȚI.....	138
	DE LA MEDIOCRITATE LA EXCELENȚĂ .....	140
	DE LA TEAMĂ LA ÎNCREDERE .....	142
	MEDITAȚIA ESTE VIAȚĂ.....	143
	TRĂIEȘTE CLIPA ȘI LASĂ-TE PURTAT DE EA .....	145
<b>11.</b>	ANOMALIILE EDUCAȚIEI .....	147
	KEN ROBINSON ARE CUVÂNTUL .....	148
	DE LA NECESITATE LA OPORTUNITATE.....	150
	FORMATAREA MINȚILOR.....	153
	ÎN „CURSA DE ȘOBOLANI” .....	154
	IEȘIREA DIN BÂRLOG.....	157
	CUNOAȘTEREA GENIULUI .....	158

<b>12.</b>	GENIOTIPUL ÎN RELAȚII .....	161
	NE CUNOAȘTEM OARE?.....	162
	DOUĂ CAZURI PRACTICE .....	164
	NU DIVORȚA DE TINE ÎNSUȚI/ÎNSĂȚI.....	167
	GENIOTIPUL ÎN RELAȚIILE DE MUNCĂ .....	176
	DRUMUL DIN CĂRĂMIDĂ GALBENĂ .....	178
<b>13.</b>	CREEAZĂ-ȚI PROPRIUL SUPERMAN.....	187
	CHEIA ENTUZIASMULUI.....	188
	„O MARE PUTERE VINE LA PACHET CU O RĂSPUNDERE PE MĂSURĂ” .....	189
	PARADOXUL ABUNDENȚEI.....	190
<b>14.</b>	HRĂNEȘTE-ȚI PASIUNEA .....	195
	TIMP PENTRU A TRĂI ȘI A DESCOPERI .....	197
	HRĂNEȘTE-ȚI CORPUL, VEHICULUL GENIULUI ..	199
	PREȚIOASA TRAVERSARE A DEȘERTULUI.....	203
<b>15.</b>	TALENT ȘI VIAȚĂ.....	205
	SINDROMUL „MĂMĂIȚEI ÎNȚELEPTE” .....	208
	DESPRE PROSPERITATE .....	210
	TALENTUL ASCUNS .....	212
	BROASCA OPĂRITĂ.....	215
	 EPILOG: <i>Caruselul geniotipurilor</i> .....	 217
	MULȚUMIRI.....	221
	BIBLIOGRAFIE .....	225

# PROLOG

## CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL TALENTULUI

Am onoarea de a fi fost martor la nașterea unui concept de pionierat care se dezvoltă lumii prin intermediul acestei cărți, motiv pentru care scriu prezentul prolog.

Prima dată când am intrat în contact cu Tony Estruch a fost prin Congresul de Meditație pe care acesta îl organiza și la care am fost unul dintre cei intervievați. În prezent nu mai particip la acest gen de evenimente virtuale, dar cu acea ocazie am stat de vorbă preț de o oră. Eu eram acasă, iar el în biroul lui, cu un pian pe fundal.

Deși budismul face parte din viața mea și am participat la trei tabere de reculegere și la un Program de reducere a stresului bazat pe Mindfulness (MBSR), am fost întotdeauna un meditator cât se poate de prost. Nu am răbdare să stau așezat multă vreme și, la scurt timp după ce m-am instalat pe pernă, încep să mă doară toate. Din pricina aceasta, tot ce pot să fac mai apropiat de meditație este să cânt la pian sau să hălădui pe câmpuri cu toată atenția cuvenită.

După ce am terminat interviul, am mai stat de povești o vreme și Tony mi-a mărturisit că nici el nu are vreun apetit deosebit pentru meditații regulate și că, tocmai din

acest motiv, organizase congresul: pentru a face meditația cunoscută într-o formă mai cuprinzătoare. De la această practică și de la muzică – Tony este un pianist excelent – am ajuns să vorbim despre talent.

Acesta este un subiect care m-a fascinat întotdeauna, mai ales de când am scris *Ikigai*, împreună cu Hector Garcia, publicată inițial de editorul acestei cărți și tradusă astăzi în șaiszeci de limbi.

Pentru a ști în ce măsură scopul vital ocupă centrul vieții unei persoane, al unui proiect sau al unei companii se folosesc, de obicei, patru cercuri care răspund la patru întrebări:

Ce anume îți place să faci? Ce te pricepi să faci?

Este ceva pentru care ai putea fi plătit? Este ceva de care lumea are nevoie?

Subiectul acestei cărți are mult de-a face cu al doilea cerc, deși este legat și de celelalte trei.

Fiecare dintre noi se pricepe de minune la ceva, iar sarcina noastră ca ființe umane este să descoperim la ce anume, pentru a pune acel ceva în slujba lumii, ceea ce ar corespunde celui de-al patrulea cerc. Când ai un talent natural, îți face plăcere să-l pui în practică și este foarte probabil să fii plătit pentru asta, aspect cu care completăm diagrama *ikigai*.

Revenind la discuția cu pricina, care a avut loc după ce conservația noastră a rămas înregistrată pentru congres, l-am întrebat pe Tony Estruch – am fost întotdeauna genul care mai degrabă ascultă decât vorbește; sunt sincer interesat de vieților celorlalți – în ce proiecte este implicat. Așa mi-a explicat, în premieră, teoria sa despre cele nouă geniotipuri, pe care o dezvoltă de ani întregi, cu ajutorul unei echipe



multidisciplinare. Am fost fascinat pe loc, iar radarul meu de *șerpaș* literar, căruia îi îngăduisem să se lase pe tânăjală în urmă cu multă vreme, s-a activat instantaneu.

Sunt douăzeci și cinci de ani de când lucrez în lumea dezvoltării personale și a spiritualității. Am început ca traducător și corector și, mai târziu, ca redactor, jurnalist și autor, cu cincizeci de cărți publicate. Specialitatea mea este descoperirea de noi tendințe în domeniul auto-ajutorării internaționale. După ce am studiat mii de manuscrise, pot spune că este mai mult decât rar ca un autor să vină cu ceva cu adevărat nou și original. În marea lor majoritate, sunt reluări cu alte cuvinte ale ceea ce au scris alții și sunt doldora de locuri comune.

Tocmai de aceea, propunerea lui Tony Estruch m-a uimit. Plecând de la premisa că fiecare dintre noi este un geniu, idee la care am subscris mereu, prezenta un model cu nouă tipuri de geniu: geniotipurile. Pentru a-ți etala cu bucurie tot talentul și a-l oferi lumii (și a mai fi și plătit pentru asta), trebuie să știi, mai întâi, ce fel de geniu ești. În caz contrar, s-ar putea să te trezești că te lupți de partea greșită a baricadei.

„Grozav”, mi-am zis, înainte de a-i spune lui Tony:

— Ai aici o carte care ar putea ajuta foarte multă lume.

Folosindu-se de mine ca *șerpaș* pentru a-l călăuzi, Tony a pus osul la treabă și așa s-a cristalizat cartea pe care tu o ții acum în mână.

Sunt convins că modelul pe care îl oferă te va ajuta să descoperi geniul care sălășluiește în tine, pentru a-ți dezvolta toate talentele și abilitățile. De asemenea, te va ajuta să identifici geniotipurile din propria familie, din rândul prietenilor și al colegilor. Îi vei putea, astfel,

înțelege mai bine și îi vei ajuta să lumineze lumea cu  
geniul lor.

Lasă-te purtat într-o aventură palpitantă!

Cu dragoste,  
*Francesc Miralles*

## CE SUNT GENIOTIPURILE?

Cu toții suntem geniali la ceva. Cu toate acestea, pentru a scoate la iveală ce e mai bun din noi înșine și din ceilalți, trebuie să ne însușim urgent o concepție mai bogată a capacităților umane: talentul.

Mulți inși cred că nu sunt buni la nimic, dar toți suntem buni la ceva, iar sarcina noastră este să descoperim care este darul nostru, pentru a-l oferi lumii. După cum sublinia scriitoarea irlandeză din secolul al XIX-lea cu a cărei motto se deschide această carte, aurul nostru este îngropat în noi și fiecare are propriul său talent de a-l scoate la lumină. Care este talentul meu? Care sunt abilitățile și capacitățile mele? Cum pot extrage ce e mai bun din mine, pentru a dărui lumină și bogăție lumii? Scopul acestei cărți este să te ajute să găsești aceste răspunsuri.

Fiecare ființă umană este genială prin natura ei și, după cum îl descrie ziaristul Malcolm Gladwell, geniul este o creatură excepțională. Asta înseamnă nu numai că este remarcabil în sine, ci și că, spus cu vorbele sale, „construcția sa minuțioasă îl deosebește de produsele de serie”, ceea ce este exact opusul a ceea ce se întâmplă de obicei; asta pentru că, de multe ori, tot ce e mai bun în om este îngropat sub straturi de îndoctrinare, resemnare și idei preconcepute, așa cum vom

vedea în paragraful următor. Dacă minerul este obligat să facă lucruri care nu au nimic de-a face cu adevăratul său scop, nu va putea coborî în adânc să extragă aurul.

Câți oameni nu se uită în oglindă în fiecare zi și nu se simt speciali? În privirea lor licărește necunoașterea propriei valori. Când o persoană se cunoaște pe sine, când devine conștientă de talentul pe care îl are, atunci începe să-l etaleze și permite acelui aur interior să strălucească. Pe parcursul acestei cărți vom vedea nouă genotipuri, nouă moduri diferite de a ne arăta geniul prin intermediul propriul nostru talent; și vreau să subliniez că niciunul nu este, în sine, mai bun decât altul.

Fiecare talent se configurează ca fiind definiția finală și particulară a propriilor resurse și aptitudini, are utilitatea sa și presupune o contribuție adusă lumii și sieși, dacă persoana are curajul să-l dezvolte fără teamă sau îndoieli și cu generozitate.

De când am început să fac cercetări, dar și în munca mea de consultant, aud frecvent această frază, cu variații, dar cu același sens: „Eu nu sunt creativ. Mă pricep la gătit, dar atât”.

Cum adică, dar atât?

Este surprinzătoare capacitatea pe care o are ființa umană de a se boicota și de a insista să-și reducă la tăcere întregul potențial. Sunt oameni care se simt neînsemnați, dar pictează tablouri, inventează rețete culinare ori au un dar extraordinar de a-i asculta și de a-i înțelege pe ceilalți.

Odată a venit să-mi ceară părerea un tânăr cu zece cărți publicate, care voia să-și întâlnească talentul. M-a făcut să zâmbesc. Dacă ne gândim bine și dacă suntem sinceri cu noi înșine, cei mai mulți dintre noi suntem asemenea acestui scriitor care își ignoră propria înzestrare.

Poate că punctul tău forte nu este creația literară sau artistică, dar poate te pricepi foarte bine la medierea conflictelor, la alinarea celor care trec printr-o perioadă dificilă, la punerea la punct a tuturor detaliilor pentru a promova alte talente în drumul lor spre strălucire sau la stârnirea râsului pentru a ne vaccina împotriva seriozității și furiei lumii. Pentru că da, acestea sunt resurse indispensabile care ne ușurează viața de zi cu zi și ne ajută să fim fericiți. Până și cel mai simplu talent poate schimba lumea, dacă este exersat din inimă și dacă se dedică trup și suflet scopului propus. Odată ce descoperi care-ți este geniotipul, va depinde doar de tine să-l dezvălui în toată amploarea sa și să îl aplici în fiecare domeniu al vieții tale.

Cu toții avem un geniu în noi, asemenea lămpii lui Aladin, deși nu i-am scos capacul încă, poate pentru că nu știm că trebuie s-o lustruim mai întâi. În acest sens, faptul că talentul tău a rămas ascuns până acum se poate datora unor diverși factori:

- Ideii preconcepute că geniul aparține celorlalți, persoanelor cu mult mai mult talent, instruire sau „noroc” decât tine.
- Resemnării la *statu-quo*-ul tău, credinței că nu poți fi mai mult decât ești, nici că poți ajunge mai departe decât locul în care te găsești.
- Gândului că talentul tău nu este suficient sau chiar că este vulgar; că dacă nu ești celebru este pentru că nu ai talent.
- Educației pline de condiționări și prejudecăți la care am fost supuși. (Dedic un întreg capitol acestui ultim punct în partea a doua a cărții).

După aceste lecții preliminare, haide să ne cufundăm în acest concept care îți poate revoluționa viața.

## CUM FUNCȚIONEAZĂ ACEASTĂ CARTE?

De-a lungul vieții, învățăm și ne adaptăm la multe situații, dar talentul este înăscut. Un alt aspect constă în a fi conștienți de el și să știm să-l folosim în avantajul nostru, deoarece, așa cum vom vedea pe parcursul fiecărui profil, fiecare înzestrare are latura sa de umbră.

Pentru a-ți descoperi posibilitățile și a ți le dezvolta, geniotipul este un instrument de autocunoaștere care îți permite să-ți ordonezi mintea, plecând din inimă. Este ca o carte de instrucțiuni pentru a gestiona capacitățile pe care le-ai întrupat de când ai venit pe lume. Cunoașterea propriului geniotip te va ajuta să-ți deblochezi înzestrarea și s-o faci să curgă ca un fluviu capabil să te elibereze de prejudecățile moștenite și să te protejeze, în același timp, de propria-ți umbră.

Fie că vrei să te descoperi pe tine însuși, fie că scopul tău este să-i însoțești pe alții în adâncul minei lor, geniotipul îți oferă tiparele care guvernează fiecare talent pentru a-i extrage toate beneficiile și a evita capcanele asociate. Din acest motiv, în fiecare capitol al acestei cărți vei găsi cele două fețe ale monedei, pozitivă și negativă, dar și calea de a le echilibra.

Studiul pe care îl ții în mână este rodul a zece ani de cercetare în colaborare cu experți din mai multe discipline. De aceea, vom aborda talentul din toate perspectivele.

Dedic un capitol suplimentar relațiilor, pentru că este domeniul în care talentul uman se exprimă cu o mai mare complexitate.

În fine, la sfârșitul fiecărui capitol din prima parte vei găsi un scurt chestionar orientativ pentru a accepta sau a respinge apartenența la fiecare dintre geniotipuri. Sunt

sigur că, după ce vei citi cartea, îl vei putea identifica sau intui pe al tău. Și, în afară de asta, vei ști să-ți etalezi talentul pentru a împărtăși cu ceilalți bogăția care zace în tine. După ce ți-ai recunoscut profilul de geniu, în partea a doua a cărții îți ofer toate cheile pentru a-l elibera, a-l pune la treabă și, mai ales, pentru a-ți îmbunătăți stima de sine prin intermediul lui.

## GENIUL CARE EȘTI DEJA

Înainte de a merge mai departe și de a cunoaște geniotipurile în profunzime, aș dori să îți împărtășesc câteva detalii despre copilăria mea și despre originea acestui proiect.

Una dintre cele mai pregnante amintiri ale mele se referă la trecerea prin școală. Trebuie să mărturisesc că mă interesa totul, mai puțin să învăț, pentru că nu am înțeles niciodată rațiunea de a fi a multor materii. În plus, după cum spunea expertul în educație Ken Robinson într-una dintre conferințele sale, doar pentru că un profesor predă nu înseamnă că elevii și învață. Dacă profesorul nu reușește să se conecteze cu ei, iar elevii nu își deschid inimile către cunoaștere, procedurile și transmiterea valorilor, toate vorbele și explicațiile vor fi în zadar. Asta explică de ce am fost de atâtea ori cu mintea goală la școală.

Pentru mine, adevăratul sens al predării este asistarea unei alte persoane, astfel încât să poată da tot ce este mai bun în ea; înseamnă a o susține și a-i oferi instrumentele necesare pentru ca talentul ei să se manifeste și pentru ca ea să-și conștientizeze înzestrările și abilitățile. În procesul indivizibil de predare și de învățare trebuie să se aprindă scânteia care își ia energia de la pasiunea interioară și care trebuie să ilumineze toate aspectele vieții celui care învață,

aidoma unei căi capabile să-i dezvăluie acestuia autenticul său obiectiv.

În acest scop, este necesar să transcendem gândirea rațională, care ne este foarte utilă, deși este un mod foarte limitat de a înțelege viața. Geniul nostru sălășluiește adesea în adâncul minii și, pentru a ajunge la el, pe lângă informații, va trebui să ne dezvoltăm intuiția și să învățăm să ne ascultăm inima, cele două (intuiție și inimă) fiind stâlpii talentului. Nu folosește la nimic să ai o minte limpede și o inimă adormită.

La rândul său, un nou mod de a te privi pe tine însuși și de a trăi îți va permite să creezi noi legături, pe care nu le percepi la prima vedere. Când talentul iese la iveală, propune și făurește noi realități. Să ne gândim, de exemplu, că înainte de anul 2007, un telefon, un computer și un ecran tactil aveau, *a priori*, puțin de-a face unul cu celălalt. Cu toate acestea, odată cu viziunea fondatorului Apple, Steve Jobs, s-a născut telefonul inteligent care combină toate aceste posibilități, iPhone-ul și a schimbat pentru totdeauna modul în care înțelegem realitatea de zi cu zi. În mod similar, atunci când îți activezi geniotipul, un nou univers de opțiuni îți se va etala în fața ochilor. În curând te vei vedea făcând lucruri pe care nici măcar nu îți le poți imagina acum.

Aceasta este o carte despre talentul înnăscut, despre geniul care ești deja și care sălășluiește în tine. Așa că nu mai sta pe gânduri. Te invit să te adâncești în descrierile geniotipurilor și să îl identifici pe al tău.

Aventura vieții tale este pe cale să înceapă.



# INFINITUL

## DEZVĂLUIREA DE NOI DRUMURI



Acest geniotip este reprezentat de semnul infinitului pentru a arăta calea nesfârșită a învățării și a progresului uman. Se vor recunoaște în el toți profesorii de viață, în oricare dintre domeniile lor. Scopul său este de a educa și de a arăta noi căi, ajutând aproapele să dea tot ce este mai bun din el.

Este geniotipul propriu înțeleptului, al instructorului, al filozofului, al profesorului sau al călăuzitorului. Iată care sunt capacitățile sale înnăscute cele mai remarcabile:

- Studiază și își extinde permanent cunoștințele. Infinitul nu se satură nicicând să învețe, pentru a împărtăși apoi cunoștințele cu ceilalți. Încă din secolul al VI-lea, poetul hindus Kalidasa definea acest geniotip în felul următor: „Marile suflete sunt precum norii: adună pentru a răspândi”.

- Știe să transmită înțelepciunea într-un mod atractiv și accesibil tuturor. Infinitul este un mare diseminator; este acel profesor care ne marchează și ne face să iubim o materie, dar și cel care detectează și sporește talentul nostru natural.
- Inspiră și dă putere celorlalți. În prezența sa, simțim că lățimea de bandă și valoarea noastră se extind. Acest geniotip răspândește entuziasm și domină efectul Pygmalion pozitiv, pe care îl vom explica în continuare.
- În cea mai bună versiune a sa, îmbină perfect mintea și inima. Pe de o parte, lucrează din intelect, ordonează și adaptează conținutul pentru ca acesta să ajungă la toată lumea. Pe de altă parte, stârnește lumii dragostea pentru cunoaștere și sprijinul pentru ceilalți.

## EFECTUL PYGMALION

Infinitul este un geniu în acest fenomen, în care așteptările pe care le avem în privința altor oameni au o influență decisivă asupra performanței lor. Asta se întâmplă mai ales atunci când avem o oarecare putere asupra acestora. Iată două exemple de semn opus, pentru a înțelege cum funcționează.

### *Efectul Pygmalion negativ*

Să ne imaginăm un șef care se poartă în permanență cu un angajat într-un mod disprețuitor, trimițându-i mesaje precum: „Încă ai caș la gură”, „Iar ai dat greș” sau „Este incredibil cât trebuie să stau mereu cu gura pe tine”.

Dacă nu-și va schimba locul de muncă, este previzibil ca respectivul angajat să se simtă din ce în ce mai nesigur și

să confirme prin acțiunile sale viziunea negativă a superiorului său. În acest fel, se va simți „cu caș la gură” sau îi va fi teamă să nu greșească de fiecare dată când va trebui să ia o decizie, așa că va apela constant la șeful său, care a hotărât deja că trebuie să-l împingă mereu de la spate. Acceptând aceste etichete negative care îi sunt atribuite, nu face decât să le confirme valabilitatea prin toate gesturile pe care le face, în virtutea efectului Pygmalion negativ.

### *Efectul Pygmalion pozitiv*

Să vedem acum o situație diametral opusă, ilustrată de un experiment. A fost realizat de psihologul Robert Rosenthal și Lenore Jacobson, directoarea unei școli din San Francisco, în anii 1960, când acest mecanism a început să fie testat.

Înainte de începerea cursului, profesorilor li s-au prezentat rezultatele testelor privind coeficientul intelectual, efectuate pe elevi, în care se arăta cu precizie care dintre băieți sau fete vor ieși în evidență în mod special și care nu posedau abilități extraordinare. Aceste măsurători erau, totuși, în întregime fictive și fuseseră date profesorilor în mod aleatoriu.

La sfârșitul cursului, băieții și fetele care fuseseră etichetați drept „genii” au demonstrat performanțe academice superioare, impulsionați fiind de așteptările și de încrederea profesorilor lor.

Să vedem cele patru beneficii ale efectului Pygmalion pozitiv, pe baza observațiilor lui Rosenthal și Jacobson:

- Crearea unui climat emoțional afectuos. Persoana se simte ocrotită și înțeleasă, chiar și dincolo de limbajul verbal. Efectul Pygmalion pozitiv este generat, de asemenea, prin gesturi, privire sau tonul vocii.

- Capacitate superioară de a învăța. Atunci când avem încredere în capacitatea cuiva de a deveni mai bun, îi oferim conținuturi mai multe și mai bune și nu ezităm să corectăm orice erori, pentru a-l ajuta să progreseze. Opusul acestei situații este studentul sau angajatul în cazul căruia anturajul „se dă bătut”, pentru că nu există așteptarea că se va depăși pe sine.
- Participare mai intensă. Atunci când efectul pozitiv Pygmalion este activat, persoana este întrebată frecvent; este invitată să-și exprime opiniile și să participe, pentru că există încredere în abilitățile sale, în loc să fie ignorată sau întreruptă. Situația presupune o conferire semnificativă de putere.
- Depășirea prin laudă. În momentul în care primește cuvinte de apreciere care îi evidențiază virtuțile și realizările, persoana crește și se străduiește să confirme că mentorul său nu greșește. Va face tot ce-i stă în putință ca să se ridice la înălțimea așteptărilor.

Ați auzit cu siguranță de nenumărate ori expresia „Ceea ce crezi este ceea ce crezi”. Ei bine, aceasta este magia efectului Pygmalion, una dintre puterile acestui geniotip: să-i faci pe alții să creadă că pot reuși. În psihologie, acest fenomen este numit și o profeție care se împlinște de la sine.

## DEZVOLTAREA INFINITULUI

Acest geniotip se caracterizează, de obicei, prin sociabilitate, ceea ce, adăugat la abilitățile de comunicare, îl pune într-o situație de avantaj atunci când vine vorba să relaționeze cu ceilalți. În versiunea sa sănătoasă, Infinitul